

Asia: VN/10556/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi yleistukea koskevaksi lainsäädännöksi**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **1. Yleistä lausuttavaa esityskokonaisuudesta**

Hallituksen esityksessä esitetyt uudistukset työvoimaviranomaisen työhön liittyen tarkoittavat tarvetta lisäresursseille niin henkilöstön kuin tilojen suhteen. Kasvokkain tapahtuvien tapaamisten osalta toivottaisiin lisää harkintavaltaa yksittäiselle asiantuntijalle, joka voisi itse asiakkaansa tuntien päättää, onko paras mahdollinen toimintamalli kasvokkainen tapaaminen vai jokin muu tapa. Lisäksi maantieteellinen sijainti tulee huomioida ja antaa toiminnan järjestäjälle harkintavaltaa millä tavalla tapaaminen järjestetään.

Lisääntyvä tarve täydentäville työnhakukeskusteluille lisää työvoimaviranomaisille painetta lisätä henkilöstöä, jotta laissa määritellyt työnhakukeskustelut sekä täydentävät työnhakukeskustelut on mahdollista järjestää vaikuttavasti.

#### **- Lausuttavaa esityksen vaikutuksista kotitalouksiin**

-

#### **- Lausuttavaa esityksen vaikutuksista toimeenpanijoihin**

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että tapaamiset järjestetään entistä vahvemmin paikan päällä (esim. alle 25-vuotiaat sekä yli 6 kk työttömänä olleet). Tämä tarkoittaa työvoimaviranomaisen osalta tarvetta isommille tiloille, isommalle henkilöstömäärälle sekä KEHAN tuottamiin tietojärjestelmiin muutoksia, jotta seuranta on mahdollista maksupäivien kertymän ja pidettyjen keskustelujen osalta. Tämä on keskeistä, jotta asiantuntijaresurssija ei vaadita erillisseurannan ja raportoinnin osalta.

Lähtökohtaisesti kaikkien asiakastapaamisten siirto kasvokkain tapahtuvaksi vaikuttaisi olevan epärationalista resurssijaon näkökulmasta sen sijaan, että

resursseja jaettaisiin vaikuttavuuden näkökulmasta.

Pitkät välimatkat asiakkaiden ja lähimpien palvelupisteiden osalta tulee huomioida ja jättää työllisyysalueille harkintaa tapaamisten järjestämistapaan. Asiantuntijoille tulisikin jättää enemmän harkintavaltaa keskustelujen järjestämistavalle sekä niiden tarpeelle.

- **Lausuttavaa esityksen muista vaikutuksista**

- 

- **Lausuttavaa yleistukilain yleisistä säännöksistä (1 luku)**

- 

- **Lausuttavaa yleistuen saamisen työvoimapolitiittisista edellytyksistä (2 luku)**

- 

- **Lausuttavaa yleistuen määräytymisperusteista (3 ja 4 luvut)**

- 

- **Lausuttavaa yleistuen toimeenpanosta ja muutoksenhausta (5 ja 6 luvut)**

- 

- **Lausuttavaa yleistuen tietojen saamista ja luovuttamista koskevista ehdotuksista (7 luku)**

- 

- **Lausuttavaa yleistuen rahoituksesta (8 luku)**

- 

- **Lausuttavaa yleistukilain ehdotetusta voimaantulosta (9 luku)**

Se miten nykyinen järjestelmä muuttuisi, jossa kunta maksaa työmarkkinatuen peruspäivärahan ja työttömyyskassojen maksuosuuksia, jää esityksessä

epäselväksi.

- **Muuta lausuttavaa ehdotetusta yleistukilaista**

- 

- **Lausuttavaa peruspäivärahaa koskevien säännösten kumoamista koskevasta ehdotuksesta**

- 

- **Lausuttavaa työmarkkinatukea koskevien säännösten kumoamista koskevasta ehdotuksesta**

- 

- **Muuta lausuttavaa työttömyysturvalakiin ehdotetuista muutoksista**

-

- **Lausuttavaa yleistuen saajalle järjestettävien työnhakukeskusteluiden jaksosta**

Vaatus kaikkien tapaamisten järjestämisestä kasvokkain on myös asiakkaan näkökulmasta epätarkoituksenmukaista, mikäli tilanne ei ole ratkeamassa pelkästään työvoimaviranomaisen tapaamisella, koska nykyinen työmarkkinatilanne on erittäin haasteellinen.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että tapaamiset järjestetään entistä vahvemmin paikan päällä (esim. alle 25-vuotiaat sekä yli 6 kk työttömänä olleet). Tämä tarkoittaa työvoimaviranomaisen osalta tarvetta isommille tiloille, isommalle henkilöstömäärälle sekä KEHAN tuottamiin tietojärjestelmiin muutoksia, jotta seuranta on mahdollista maksupäivien kertymän ja pidettyjen keskustelujen osalta. Tämä on keskeistä, jotta asiantuntijaresurssit ei vaadita erillisseurannan ja raportoinnin osalta.

- **Lausuttavaa yleistuen saajalle järjestettävien työnhakukeskusteluiden sisällöstä**

Asiantuntijoille tulisi jättää enemmän harkintavaltaa keskustelujen järjestämisestä sekä niiden sisällöstä.

- **Muuta lausuttavaa työvoimapalveluiden järjestämislakiin ehdotetuista muutoksista**

Palveluihin ohjaamista haastaa uusi rahoitusmalli, pienentyvät valtion osuudet sekä kunnille kasaantuvat maksut niin järjestämisestä kuin työmarkkinaosuuksista. Palkkatuen käyttö on jo nyt vähentynyt ja tulee vähentymään edelleen, koska palkkatukijakso ei kerrytä asiakkaalle työllistymisvelvoitetta. On hyviä kokemuksia palkkatuen kautta työpaikan löytämisestä. Sinällään palkkatukimallia on syytä kehittää, jotta siirtymä palkkatyöhön olisi nopeampaa.

On erityisen tärkeää, että kuntien taloustilanteen ollessa haastava, täytyy tarkastella asiakkaan palveluihin ohjausta kokonaisuuden valossa eikä pelkästään

aktivointiasteen noston tarpeesta.

Täydentävien työnhakukeskustelujen tarjoaminen palveluiden sijasta tarkoittaisi työvoimaviranomaisille resurssien lisäystä sekä perusrahoituksen nostoa.

**Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki työttömyyskassalain muuttamisesta**

-

**Laki yleisestä asumistuesta annetun lain 12 §:n 2 momentin muuttamisesta**

-

**Laki eräiden kansaneläkeindeksiin ja elinkustannusindeksiin sidottujen etuuksien ja rahamäärien indeksitarkistuksista vuosina 2024–2027 annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki sairausvakuutuslain muuttamisesta**

-

**Laki Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki takuueläkkeestä annetun lain 19 §:n muuttamisesta**

-

**Laki kansaneläkelain muuttamisesta**

-

**Laki työntekijän eläkelain muuttamisesta**

-

**Laki yrittäjän eläkelain muuttamisesta**

-

**Laki maatalousyrittäjän eläkelain 32 ja 46 §:n muuttamisesta**

-

**Laki merimieseläkelain muuttamisesta**

-

**Laki julkisten alojen eläkelain muuttamisesta**

-

**Laki työtapaturma- ja ammattitautilain 141 §:n muuttamisesta**

-

**Laki maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain 97 §:n muuttamisesta**

-

**Laki asumisperusteisesta sosiaaliturvasta rajat ylittävissä tilanteissa annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

-

**Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki maatalousyrittäjien lomituspalvelulain 4 §:n muuttamisesta**

-

**Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 7 §:n muuttamisesta**

-

**Laki kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta**

-

**Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamisesta**

-

**Laki työsopimuslain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta**

-

**Laki merityösopimuslain 12 luvun 3 §:n muuttamisesta**

-

**Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 45 §:n muuttamisesta**

-

**Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 2 ja 31 a §:n muuttamisesta**

Lakiesityksen tavoitteena on työllisyyden lisääntymiseen. Jos työllisyys ei nouse, niin lakiesityksen seurauksena työmarkkinatuen kuntaosuudet nousevat. Tällaisessa tilanteessa muutokset voisivat aiheuttaa taloudellisia lisäkuluja kunnalle ilman odotettuja hyötyjä työllisyyden parantumisesta.

Mikäli ehdotetut lakiehdotuksen muutokset eivät lisää työllisyyttä, kuntien taloudellinen vastuu kasvaa, koska odotetut säästöt perustoimeentulotuen tarpeen

vähentymisestä ja ellei perusosan alennuksista eivät toteudu. Kustannusten vaikutusten arviointia ei ole tehty kuntien kannalta riittävästi. Kuntien tulee saada

tarkempaa arvioita esityksen kustannusvaikutuksista ja rahoituksellista kompensatiota lain toteutuessa etenkin, jos työllisyystilanne ei parane lakimuutosten

myötä.

**Laki tuloverolain 93 §:n muuttamisesta**

-

**Laki evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta annetun lain 60 §:n muuttamisesta**

-

**Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta**

-

**Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 20 ja 21 §:n muuttamisesta**

-

**Laki ulosottokaaren muuttamisesta**

-

**Laki oikeudenkäynnistä vakuutusoidessa annetun lain 6 §:n muuttamisesta**

-

**4. Muuta lausuttavaa**

-

Kultalahti Terhi  
Perhon kunta - Perhon kunnanhallitus